

Regionalt akuttmedisinsk kompetansesenter i Helse Vest (RAKOS)

Strategi og styringsplan

Gyldig fra
1. desember 2017

R A O S

Innholdsfortegnelse:

1. INNLEDNING OG HISTORISK BAKGRUNN.....	3
1.1. Innledning.....	3
1.2. Historisk bakgrunn for RAKOS	3
2. RAKOS VISJON	4
3. HOVEDMÅL.....	4
3.1. Å støtte og sørge for samordning og samarbeid av de prehospitala akuttmedisinske tjenester i Helse Vest	5
3.2. Å støtte og gjennomføre forskning og faglig utvikling knyttet til akuttmedisinske emner	5
3.3. Å bidra til implementering og effektiv bruk av nye teknologier i de prehospitala akuttmedisinske tjenester i Helse Vest	6
3.4. Å sørge for og gjennomføre nasjonalt og internasjonalt samarbeid i akuttmedisin.....	6
3.5. RAKOS skal være frittstående høringsinstans og rådgivende organ i relevante saker innen prehospital akuttmedisin tjenester	6
4. DELMÅL FOR FAGFELTENE.....	6
4.1. Delmål ambulansetjenesten (AMB)	7
4.2. Delmål luftambulansetjenesten (LAT)	7
4.3. Delmål beredskap (BR)	8
4.4. Delmål medisinsk nødmeldetjeneste (AMK)	8
5. ORGANISERING OG FINANSIERING	9
5.1. RAKOS organisering	9
5.1.1. RAKOS ansatte	9
5.1.2. RAKOS forskning	10
5.1.3. RAKOS fagkoordinatorer	10
5.1.4. RAKOS Nettverk.....	10
5.2. RAKOS finansiering.....	10

1. INNLEDNING OG HISTORISK BAKGRUNN

1.1. Innledning

Helse Vest har utarbeidet en overordnet strategiplan for perioden frem mot 2020. Visjon, verdigrunnlag og overordnede målsettinger skal være felles i Helse Vest. Foreliggende RAKOS Strategi - og styringsplan skal bidra til å nå Helse Vest sin visjon.

1.2. Historisk bakgrunn for RAKOS

Styret i Helse Vest vedtok i 2002 å etablere et regionalt kompetansesenter i akuttmedisin, Regionalt akuttmedisinsk kompetansesenter Helse Vest (RAKOS). Styret i Helse Vest gjorde i sitt møte den 02.04.02 følgende vedtak:

Det etableres et regionalt kompetansesenter i akuttmedisin i Helse Vest RHF. Kompetansesenteret legges til Helse Stavanger HF ved Sentralsjukehuset i Rogaland.

I brev av 16.04.02 fra Helse Vest til Helse Stavanger bes Helse Stavanger om å følge opp vedtaket med følgende utdyping av oppgaver:

Senteret skal medvirke til større samordning og faglig samarbeid innen fagområdene ambulanse- og medisinsk nødmeldetjeneste i regionen. Dessuten skal det sikres at kompetansen blir bygget opp, ivaretatt og formidlet innen sitt geografiske område. Senteret skal arbeide i nært samarbeid med det tilsvarende kompetansesenteret på nasjonalt nivå.

2. RAKOS VISJON

RAKOS skal utvikle, forene og spre kompetanse for en bedre akuttmedisinsk tjeneste i Helse Vest

3. HOVEDMÅL

Helse Vest har følgende generelle formulering for regionale og nasjonale kompetansesentre:

Et kompetansesenter skal sikre ivaretaking, oppbygging og formidling av kompetanse innenfor sitt kompetanseområde. Sentra har et særskilt ansvar for å drive forskning, å videreutvikle fagfeltet, å drive rettleiing og undervisning.

RAKOS skal bidra til enhetlig og samordnet utvikling av de prehospitale tjenestene i Helse Vest slik at de er i stand til å ivareta nåværende og fremtidige krav og utfordringer. Videre skal RAKOS følge den overordnede strategi for helseforetakene. På bakgrunn av sentrale føringer og miljøets forventninger er RAKOS hovedmål:

Å støtte og sørge for samordning av og samarbeid mellom de prehospitale akuttmedisinske tjenester i Helse Vest

Å støtte og gjennomføre forskning og faglig utvikling knyttet til akuttmedisinske emner

Å bidra til implementering og effektiv bruk av ny teknologi i de prehospitale akuttmedisinske tjenester i Helse Vest

Å sørge for og gjennomføre nasjonalt og internasjonalt samarbeid i akuttmedisin

RAKOS skal være frittstående høringsinstans og rådgivende organ i relevante saker innen prehospital akuttmedisin tjenester

3.1. Å støtte og sørge for samordning og samarbeid av de prehospitala akuttmedisinske tjenester i Helse Vest

RAKOS skal støtte og sørge for samordning mellom de prehospitala tjenester i Helse Vest. Et godt fungerende samarbeid mellom helseforetakene i Helse Vest og RAKOS forutsetter at relevant informasjon som tilflyter senteret, gjøres tilgjengelig for miljøene og at alle fagmiljøene blir involvert i løpende, aktive prosesser. Gjennom regelmessige møter (elektroniske og fysiske) ønsker RAKOS å sørge for erfarings- og kunnskapsdeling. Kontakt og koordinering av kompetansesenterets arbeid skal sikres gjennom nettverksmøte, prosjektgrupper, og ved de ansattes aktiviteter. RAKOS vil også øke informasjonsdelingen via senterets nettsider. Videre skal RAKOS bidra til utvikling av behandlingsretningslinjer, utvikling og etablering av nye teknikker og nye metoder og kvalitetsindikatorer.

3.2. Å støtte og gjennomføre forskning og faglig utvikling knyttet til akuttmedisinske emner

Forskning er en av fire lovpålagte oppgaver i helseforetakene. Pasient nær forskning er viktig for en kontinuerlig utvikling og kvalitetsforbedring på det prehospitala området. Helseforetakene er oppfordret til å vektlegge økt internasjonalisering for å styrke forskningskvaliteten. Samarbeid med universitetene i Bergen og Stavanger er et viktig moment i RAKOS sitt forskningsarbeid.

RAKOS skal til enhver tid gjennomføre nasjonale og internasjonale prosjekter som har potensiale til å forbedre den akuttmedisinske behandlingsskjeden. Utfall og resultater av slike prosjekter skal gjøres tilgjengelig for alle. Prosjektene kan foreslås fra alle helseforetakene i Helse Vest og fra RAKOS internt. Videre skal RAKOS til enhver tid støtte 1-2 Master og/eller PhD stipendiater som forsker på akuttmedisinske emner. RAKOS skal ha en gruppe av forskere (forskningsutvalget) med tilstrekkelig akademisk kompetanse. I dette forskningsutvalget skal det være representanter fra hvert helseforetak og forskningsutvalget skal vurdere søknader til støtte for RAKOS Master/ PhD stipendiater.

Resultater av prosjekter støttet av RAKOS skal publiseres offentlig med fortrinnsvis åpen tilgang for alle.

3.3. Å bidra til implementering og effektiv bruk av nye teknologier i de prehospitale akuttmedisinske tjenester i Helse Vest

RAKOS skal til enhver tid ha minst et pågående prosjekt som er knyttet til forskning, utvikling eller implementering av nye teknologi i de prehospitale akuttmedisinske tjenester. Teknologitvutvikling krever koordinering og samarbeid mellom offentlige og private aktører, og RAKOS skal være en naturlig samarbeidspartner i teknologitvutviklingsprosjekter. RAKOS skal være en pådriver for at det teknologiske nivået innen prehospitale tjenester i Norge optimaliseres.

3.4. Å sørge for og gjennomføre nasjonalt og internasjonalt samarbeid i akuttmedisin

RAKOS skal til enhver tid ha nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere, og skal være aktiv i samarbeid med tilsvarende kompetansesentre på nasjonalt og internasjonalt nivå. Disse partnere kan være involvert i felles prosjekter, støtte forskningsstipendiater eller kan være deltakere i referansegrupper. RAKOS vil jevnlig ta initiativ til erfaringsutveksling mellom samarbeidspartnere, og holde seg oppdatert om deres aktiviteter. Det skal alltid tilstrebes deltakelse i prosjekter støttet av den Europeiske Union.

3.5. RAKOS skal være frittstående høringsinstans og rådgivende organ i relevante saker innen prehospital akuttmedisin tjenester

RAKOS skal gjennom pågående forskning, utvikling, opplæring og implementering være et synlig kompetansesenter i den norske prehospitale arena. Derfor skal det være naturlig at RAKOS skal være høringsinstans og rådgivende organ for Helse Vest, andre myndigheter og ved intern/ekstern revisjon av andre norske/internasjonale prehospitale tjenester.

4. DELMÅL FOR FAGFELTENE

For alle delmål gjelder at de skal bidra til å styrke samhandlingen og systematiske erfaringsutveksling både innfør spesialisthelsetjenesten sin prehospitale akuttmedisinske tjenester men og mellom de prehospitale akuttmedisinske tjenester, kommunehelsetjenesten og andre prehospitale akuttmedisinske aktører.

I alle fagfeltene vil RAKOS holde seg oppdatert om offentlige styrende og veiledende dokumenter (f.eks. NOUer og veiledninger), RAKOS skal se til at de prehospitale tjenester er kjent med dem og bidra til at slike dokumenter følges opp og operasjonaliseres i Helse Vest

RAKOS skal tilrettelegge for spredning av undervisningsopplegg, videreutvikle nettbasert undervisning, e-læringsprogrammer både for helsepersonell og publikum.

Videre skal RAKOS initiere og følge opp relevante utviklings- og evalueringsprosjekter innen hvert fagområde. Andre emner for delmålene kan være utvikling av felles kvalitetssystemer for de prehospitale tjenestene, herunder samordning av internrevisjoner og utvikling av felles kvalitetsindikatorer, og retningslinjer for utvelgelse, opplæring, sertifisering og resertifisering av ansatte i de prehospitale tjenestene.

Forskning og utviklingsprosjekter skal være en naturlig del i alle fagfeltene.

4.1. Delmål ambulansetjenesten (AMB)

Ambulansetjenesten skal utvikles i samsvar med prinsippene i plan for prehospitale tjenester i Helse Vest.

RAKOS skal særlig ha fokus på:

Tiltak som styrker samhandlingen mellom ambulansetjenesten og primærhelsetjenesten/kommunehelsetjenesten.

Etablering av kvalitetssystemer med fokus på forbedret pasientsikkerhet, forbedring og evalueringsrutiner herunder også innføring av elektronisk pasient journal (EPJ) samt elektroniske beslutningsstøtte som er tilgjengelig i dagens og fremtidig teknologi.

Tiltak som kan øke ambulanspersonellens kliniske erfaringskompetans og vurdere differensiering av transport og kompetansebehov innen ambulansetjenesten.

RAKOS skal være en bidragsyter for innføring, og implementering av nasjonale retningslinjer og prosedyrer basert på «Best praksis».

RAKOS skal ha tett dialog med fagutviklere, og monitorer fagmiljøene lokalt, regionalt og nasjonalt.

4.2. Delmål luftambulansetjenesten (LAT)

RAKOS skal øke samarbeidet mellom luftambulansebasene i Helse Vest.

RAKOS skal bidra til framtidens LAT spesielt med tanke på den økende funksjonsfordeling og spesialisering mellom sykehusene. Videre skal RAKOS være med på å utvikle felles prosedyrer i luftambulansetjenesten, å etablere felles forståelse av prehospitale pasientforløp og bidra til utvikling av en enhetlig luftambulansetjeneste i Helse Vest.

4.3. Delmål beredskap (BR)

RAKOS skal medvirke i at de akuttmedisinske tjenester i Helse Vest har tilstrekkelig kompetanse på beredskapsplanlegging.

RAKOS skal sørge for god samhandling på tvers av foretakene og med andre nød- og redningsetater, samt andre offentlige og private ressurser.

RAKOS kan styrke sin kompetanse og gjennomføringsevne gjennom observasjon og deltakelse i øvelser av beredskapssituasjoner i samsvar med planverk og Helse Vest sitt overordnede krav til beredskapssystem.

4.4. Delmål medisinsk nødmeldetjeneste (AMK)

RAKOS skal bidra til at AMK-sentralene rustes opp faglig og teknologisk for å møte framtidens forventninger og krav til helsetjeneste slik at AMK-sentralene kan yte akuttmedisinsk service på høyt internasjonalt faglig nivå. Både nasjonalt og internasjonalt har AMK-sentralene de siste årene blitt utpekt som et aktuelt forskningsområde innen den akuttmedisinske kjeden.

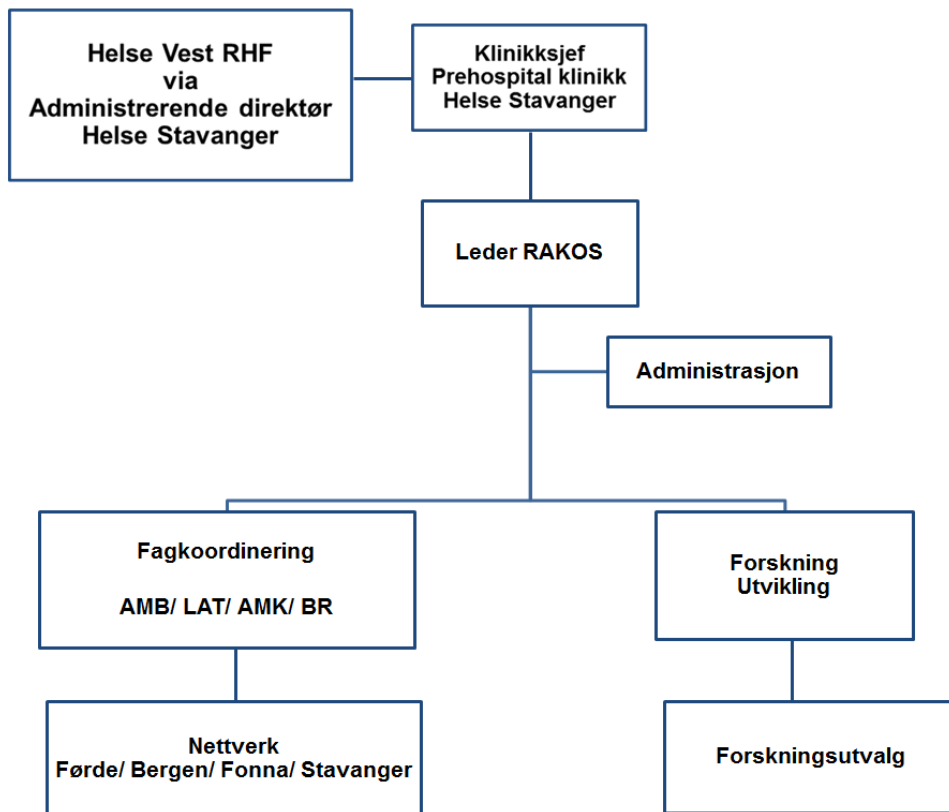
RAKOS skal involveres i den teknologiske utviklingen av medisinsk nødmeldetjeneste: Særlig i videreutvikling av det faglige nettverket mellom AMK-sentralene, simulatoretrening og kommunikasjons trening og implementering av forbedringer med dokumentert effekt i AMK. RAKOS skal også videreutvikle medisinskfaglige støtteverktøy.

5. ORGANISERING OG FINANSIERING

5.1. RAKOS organisering

Helse Stavanger har driftsansvaret for RAKOS og er administrativt plassert i Prehospital klinikk på Stavanger universitetssjukehus. Leder av RAKOS er del av ledergruppen i Prehospital klinikk.

5.1.1. RAKOS ansatte

Bemanningen i RAKOS skal være slik utformet at hovedmål (definert i vedtatt strategiplan) kan oppnås. Leder i RAKOS har personalansvar for RAKOS og definerer arbeidsoppgaver og stillingsprosent for alle ansatte i RAKOS i henhold til faglige og administrative behov og innen de gitte økonomiske rammer. RAKOS har mulighet til å opprette formålstjenlige stillinger ved hjelp av eksternt finansiering. Hver ansatte i RAKOS skal ha en aktuell og tydelig beskrivelse av sine arbeidsoppgaver.

5.1.2. RAKOS forskning

RAKOS skal støtte opp om forskning og utvikling ved hjelp av egen forskning, forskningsprosjekter og støtte til Master og PhD stipendiater.

RAKOS skal ha et forskningsutvalg som behandler søknader om støtte til masterstudenter og PHD stipendiater. Forskningsutvalget er et besluttsende og rådgivende organ. Medlemmer av forskningsutvalget er utpekt av hvert enkelt Helseforetak i Helse Vest, ved klinikk/ avdelings sjef for akuttmedisin/ prehospital klinikk i hvert foretak. Medlemmer skal ha akuttmedisinsk forskningsbakgrunn med PhD. Det er ønskelig at medlemmene i forskningsutvalget innehar akademiske posisjoner som førsteamanuensis eller professor. Detaljer beskrives i prosedyren til forskningsutvalget.

5.1.3. RAKOS fagkoordinatorer

Fagkoordinatorer skal holde seg orientert om utviklingen av sitt fagområde (AMB/ AMK/ LAT/ BR) nasjonalt og internasjonalt, inspirere driftsmiljøet i Helse Vest til utvikling av tjenesten, delta i etablering av nye tiltak med faglig kunnskap, skal bygge nettverk i Helse Vest og organisere fagseksjoner i RAKOS nettverksmøter. Det er ønskelig at fagkoordinatorer i RAKOS innehar Master /PhD grad. Det skal foreligge en detaljerte arbeidsbeskrivelse for fagkoordinatorer.

5.1.4. RAKOS Nettverk

RAKOS skal gjennomføre regelmessige nettverksmøter i Helse Vest med deltakelse av RAKOS, linjeforancrete representanter fra hvert helseforetak og personer utpekt fra linjelederne. Formålet med nettverksmøter er å støtte og sørge for samordning og samarbeid av de prehospitale tjenester i Helse Vest. RAKOS nettverk skal være rådgivende organ i Helse Vest og for RAKOS. Videre skal det gis anledning til å vurdere søknader til RAKOS-støttede prosjekter og pågående samarbeidsprosjekter. I denne funksjonen skal nettverksmøter være rådgivende for RAKOS. Nettverksmøter skal også sørge for faglig påfyll med hjelp av foredrag, workshops, diskusjoner og opplærings sesjoner. Detaljert gjennomføringsplan av nettverksmøter skal beskrives i prosedyren til nettverksmøte.

5.2. RAKOS finansiering

For å oppnå målene til RAKOS (definert i vedtatt strategiplan) tildeles årlige øremerkede midler fra Helse Vest via Helse Stavanger til RAKOS. Midlene skal brukes til drift, prosjekter og forskning. Leder RAKOS er drift- og økonomiansvarlig. RAKOS skal i tillegg til de årlige midler søke aktivt andre nasjonale og internasjonale finansieringskilder.